

J. J.

---

20 i 2000 lat hutnictwa na ziemiach polskich

Kwartalnik Historii Nauki i Techniki 10/3, 447

1965

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej Bazhum, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych tworzonej przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie ze środków specjalnych MNiSW dzięki Wydziałowi Historycznemu Uniwersytetu Warszawskiego.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

20 I 2000 LAT HUTNICTWA NA ZIEMIACH POLSKICH

Można pogratulować pomysłowi redakcji „Wiadomości Hutniczych“, która w jubileuszowym, świątecznym numerze (7—8/1964) tego miesięcznika, obok głównego artykułu *Hutnictwo żelaza w XX-leciu Polski Ludowej*, napisanego przez wiceministra mgra inż. Ryszarda Trzcionkę, zamieściła artykuł mgra inż. Stanisława Rurańskiego *2000 lat hutnictwa polskiego*. Zestawienie 20 i 2000 lat jest bardzo pouczające, podkreślając współzależność tych dwu okresów i dając możliwość pełnego, syntetycznego spojrzenia na nasze hutnictwo. Lepiej bowiem ocenia się dorobek ostatniego dwudziestolecia, widząc go na tle dwutysiącletniego rozwoju. A z drugiej strony rozwój ten, doprowadzony do okresu współczesnego, staje się bardziej czytelny i zrozumiały.

Artykuł inż. Rurańskiego obejmuje zarys dziejów hutnictwa żelaza na ziemiach polskich od jego prahistorycznych początków do okresu międzywojennego. Autor oparł się głównie na książce doc. M. Radwana *Rudy, kuźnice i huty żelaza w Polsce*¹⁴. Z tego samego źródła zaczerpnięto materiał ilustracyjny.

W artykule inż. Trzcionki znajdziemy zestawienie dorobku naszego hutnictwa żelaza w powojennym dwudziestoleciu. Zestawienie to uwzględnia zarówno osiągnięcia inwestycyjne, jak i postęp techniczny, wzrost wydajności, podwyższenie kwalifikacji pracowników oraz ich zdobycze socjalne.

J. J.

Z DZIEJÓW POLSKIEGO PIŚMIENNICTWA ODLEWNICZEGO

Doc. Jerzy Piaskowski kontynuuje na łamach „Przeglądu Odlewnictwa“ cykl artykułów poświęconych dawnemu piśmiennictwu odlewniczemu w Polsce¹⁵. Kolejny artykuł *Technologia odlewania kul i bomb armatnich w formach piaskowych w trzecim tomie „Nauki artylerii“ J. Jakubowskiego (Warszawa 1783)* zamieszczony został w nrze 7/1964.

Zdaniem doc. Piaskowskiego, zawarte w *Nauce artylerii* opisy odlewania kul i bomb armatnich w formach piaskowych oparte są na oryginalnych doświadczeniach i obserwacjach, dokonanych przez autora dzieła w warszawskiej ludwisarni, podobnie jak zreferowane w poprzednich artykułach opisy formowania armat czy odlewania bomb i kul w formach żeliwnych.

J. J.

NOTATKI O HISTORII TECHNIKI W „MECHANIKU“

Miesięcznik naukowo-techniczny „Mechanik“ nadal prowadził — jako jedno z niewielu czasopism technicznych w Polsce — w roku ubiegłym dział *Z historii techniki*, i to w większym jeszcze zakresie aniżeli dawniej¹⁶.

Na szczególne wyróżnienie zasługuje cykl notatek związanych z dwudziestoleciem PRL, które przedstawiają skrótowo historyczny rozwój znanych w Polsce zakładów przemysłu maszynowego i związanych z nim instytucji; były to notatki: *Zakłady Mechaniczne „Ursus“* (nr 1), *Zakłady Przemysłu Metalowego „H. Cegielski“ w Poznaniu* (nr 2), *Fabryka Wyrobów Precyzyjnych im. gen. K. Świerczewskiego w Warszawie* (nr 3), *Biuro Projektów Konstrukcji i Technologii Obrabiarek i Narzędzi „Koprotech“* (nr 4), *Wielkopolska Fabryka Urządzeń Mechanicznych* (nr 5), *Działalność Instytutu Obróbki Skrawaniem w XV roku istnienia* (nr 7),

¹⁴ Por. recenzję o tej książce w nrze 2/1964 „Kwartalnika“, s. 306.

¹⁵ Por. m.in. notatkę w nrze 3—4/1964 „Kwartalnika“, s. 418.

¹⁶ Por. notatkę o roczniku 1963 „Mechanika“ w nrze 3—4/1964 „Kwartalnika“, s. 418.